

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Duurzame Leefomgeving & Circulaire Economie
t.a.v. de heer ir. A.J.M. Geurts van Kessel
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

memo

Aanvullende memo op memo 171/2019

Datum
12 december 2019

Ons kenmerk
212/2019 DMG|BL|MG

Behandeld door
dr.ir. M.E. Gerlofs-Nijland
DMG-M&G

miriam.gerlofs@rivm.nl

Geachte heer Geurts van Kessel,

Kopie aan
K.Blaauw
drs. M. Moelands
M.G.E. van Zuilekom
drs. R.H.J. Korenromp
dr.ir. B.P. Loos
dr. B.M. Janssen-Stelder
dr.ir. M.E. Gerlofs-Nijland

In deze memo wordt op uw verzoek een aanvulling gegeven op de memo 171/2019 'Aanvullende analyses gezondheidsindicatoren Schone Lucht Akkoord' met een nadere toelichting op het onderdeel Industrie uit Tabel 3.

In tabel 3 uit de RIVM memo 171/2019 blijkt dat de sector 'Industrie, Energie, Afval' (kortweg industrie) geen gezondheidswinst laat zien in 2030 t.o.v. 2016 ondanks de voor deze sector voorziene maatregelen in het Rijksmaatregelenpakket. Dit wordt ten dele veroorzaakt door de geprognosticeerde stijging van de emissies in de industrie naar 2030. De emissiereductie ten gevolge van maatregelen uit het Rijkspakket in 2030 wordt teniet gedaan door de prognose van de groei in de emissies van de sector industrie, waardoor geen gezondheidswinst zichtbaar is met het doorgerekende Rijksmaatregelenpakket ten opzichte van 2016. Dat de maatregelen in de sector industrie op zich wel degelijk gezondheidswinst opleveren, is te zien door het percentage potentiële gezondheidswinst in 2030 bij vastgesteld beleid en door het Rijksmaatregelenpakket met elkaar te vergelijken (tabel 3 aangepast). Dit vergelijk toont aan dat met het Rijksmaatregelenpakket gezondheidswinst bereikt kan worden in de sector industrie (verschil 17%-punten (vergelijk twee percentages)).

Tabel 3 aangepast. Percentage potentiële gezondheidswinst in 2030 t.o.v. 2016 door uitvoering van vastgesteld beleid en het doorgerekende Rijksmaatregelenpakket.

Sectoren binnenland	vastgesteld beleid	Rijksmaatregelenpakket
Totaal consumenten	-7%	2%
HDO, op- en overslag, bouw	18%	28%
Industrie, energie, afval	-19%	-2%*
Landbouw	29%	37%
Luchtvaart, railverkeer	-25%	12%
Binnenvaart, recreatievaart	38%	41%
Zeescheepvaart, visserij	16%	16%
Totaal wegverkeer	62%	71%
Mobiele werktuigen	58%	75%
Totaal binnenlandse bronnen	39%	49%

Datum

12 december 2019

Ons kenmerk

212/2019 DMG|BL|MG

In de berekeningen die het RIVM voor het Schone Lucht Akkoord heeft uitgevoerd, is de op- en overslag meegenomen onder de sector Handel, Diensten, Overheid (HDO) en bouw. Deze indeling is vooral op technische gronden gemaakt.

Gesteld kan echter worden dat op- en overslag van grondstoffen vooral plaatsvindt als activiteit die ook aan de sector Industrie, Energie en Afval toegeschreven kan worden. Denk bijvoorbeeld aan op- en overslag van kolen en erts voor energieopwekking en voor industriële processen.

Als in de sector industrie ook alle 'op- en overslag' maatregelen worden meegenomen en er gerekend zou worden met een sector 'Industrie, op- en overslag, Energie, Afval' en een sector 'HDO, bouw' dan zal de potentiële gezondheidswinst in de sector industrie, op- en overslag, energie, afval in 2030 t.o.v. 2016 door uitvoering van het Rijksmaatregelenpakket naar verwachting licht positief (2%) zijn.

Het effect op **de totale** gezondheidswinst in Nederland, te bereiken door de inzet van het Rijksmaatregelenpakket, blijft onveranderd 49%.

Met vriendelijke groet,

dr.ir. B.P. Loos

Hoofd Centrum Duurzaamheid, Milieu en Gezondheid